

Het debat voeren

Hoofdboodschap:

Kritisch nadenken is een basisvaardigheid om populisme, extremisme en propaganda te kunnen herkennen. Het debat op gang brengen tussen jongeren is waarschijnlijk de beste manier om deze vaardigheid te vergroten – door jongeren kritisch naar hun eigen argumenten te laten kijken en nieuwe argumenten te laten formuleren in dialoog met een *peer* (groeps-/leeftijdsgenoot), waarin ze actief luisteren en verschillende ideeën en standpunten uitwisselen.

Trefwoorden: kritisch nadenken, vooroordelen en stereotypes

Samenvatting:

Ruimte creëren voor debat gericht op jongeren, is geen gemakkelijke taak. Debatteren is echter een essentiële stap in het ontwikkelen van hun luistervaardigheid en het leren argumenteren. Ze kunnen op deze manier veronderstellingen, vooroordelen en stereotypes ter sprake brengen. Deze oefening dient als uitgangspunt voor het ontwikkelen van vaardigheden die kunnen worden ingezet bij sociale problemen en kan worden toegepast bij zaken die met geweld en extremisme te maken hebben.

Groepsgrootte

- klein
- middelgroot

Leeftijdsgroep

- 16 - 19
- 20 - 24

Duur

- 30 min
- 45 min
- 1 uur

Doelstellingen van de activiteit

- Ruimte voor dialoog en een open debat creëren als plek waar jongeren, zonder veroordeeld te worden, hun mening kunnen uitwisselen met anderen
- Verbeteren van de vaardigheid om actief te luisteren tijdens een debat
- Vaardigheid opdoen in het debatteren en argumenten voor of tegen iets leren formuleren

Deelnemers

Geschikt voor gebruik in diverse groepen

Beschrijving van de activiteit

Stap 1:

Brainstormsessie: *Wat zijn sociale normen en waarden? Welke normen en waarden ken je? Zijn er waarden en normen die alle mensen delen? Welke normen en waarden overheersen in onze samenleving?*

Stap 2:

Vraag de deelnemers om de drie belangrijkste normen en waarden aan te wijzen en laat ze die

opschrijven. Vervolgens gaan ze in tweetallen kijken of ze dezelfde normen en waarden hebben benoemd, en of die overeenkomen met de normen en waarden die in stap 1 naar voren zijn gekomen. Discussieer over alle genoemde waarden en normen.

Benadruk tijdens de reflectie de verschillen en de overeenkomsten die kunnen bestaan tussen mensen die van dezelfde samenleving deel uitmaken.

Stap 3:

Maak kleine groepen (4-6 personen). Laat de deelnemers een korte discussie aangaan. Ze moeten niet alleen hun eigen standpunt verdedigen, maar ook tegenargumenten bij hun eigen standpunt proberen te bedenken, en twee argumenten ervoor en ertegen opschrijven. Afhankelijk van hun ervaring en inbreng in het debat, kunnen de deelnemers ook worden aangespoord om zelf onderwerpen aan te dragen om over te debatteren. Laat ze hiervoor wat algemene vragen stellen en geef ze een paar minuten om te bedenken welke controverses er rond hun onderwerp zou kunnen ontstaan.

(Bijvoorbeeld: *Heb je weleens meegemaakt dat waarden en normen niet werden nageleefd? Is het nodig om solidariteit met de hele wereld te betuigen of hangt dat af van de situatie? ...*)

Een andere mogelijkheid is om ze allemaal een "stelling" te geven (zie hand-outs) die ze moeten analyseren.

Stap 4:

Ga in een kring zitten om te discussiëren over de verschillende meningen en argumenten. Begeleid de discussie door te vragen naar voorbeelden waar ze zelf mee te maken hebben gehad, door alternatieve strategieën door te nemen of afwijkende informatie aan te dragen, etc.

We adviseren om in latere sessies verder te gaan met het debat. Spoor de deelnemers aan om verschillende bronnen te raadplegen (nieuws, sociale netwerken, artikelen en kranten, etc.) om hun eigen argumenten tegen het licht te houden en tegenargumenten te verzinnen en om hun blik te verruimen over de kwesties die tijdens het debat naar voren zijn gekomen.

Benodigde materialen

Papier, pen, hand-out: »lijst met stellingen« en andere informatie over de stellingen (de stellingen dienen ter oriëntatie)

Methodologie

Discussie, debat

Advies voor Trainer

- Pas de moeilijkheidsgraad en het aantal stellingen aan de leeftijd en grootte van de groep aan
- Deze activiteit wordt aanbevolen om debatten op gang te brengen en de mate van flexibiliteit en actief meedoen (actief luisteren) van de deelnemers in te schatten, vooral bij

- jongeren die in een deradicaliseringsproces zitten
- Deze activiteit maakt het mogelijk om erachter te komen welke ideeën de jongeren hebben en hun flexibiliteit te beoordelen op het moment dat ze hun argumenten naar voren brengen en uitwisselen met anderen

Bronnen / Literatuur

Bronnen die kunnen helpen bij de argumentatie (in het Spaans):

- Over niet-gewelddadige sociale maatregelen:
http://www.ugr.es/~mariol/files/publicaciones/capitulos_de_libro/noviolencia/41.pdf
- Over burgerparticipatie voor jongeren:
http://ec.europa.eu/youth/policy/implementation/dialogue_es.htm

Hand-outs

»Het debat voeren«

[Het debat voeren, handout](#)

CC - Attribution-NonCommercial-ShareAlike
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Het debat voeren. Ontvangen op Friday July 10, 2026 van <https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE370/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie vormt geen goedkeuring van de inhoud die alleen de opvattingen van de auteurs weerspiegelt, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de daarin opgenomen informatie.